

Kính thưa Thầy và các Thầy Cô!

Chúng con xin phép chia sẻ một số nội dung chính mà chúng con ghi chép trong bài Thầy Vọng Tây giảng từ 4h50' đến 6h00', sáng thứ Năm, ngày 09/04/2026.

PHẬT HỌC THƯỜNG THỨC

BÀI 395: NẾU CÓ THỂ CHUYỂN CẢNH THÌ ĐỒNG VỚI NHƯ LAI

Bản lĩnh của Phật chính là không bị cảnh giới chuyển. Phàm phu luôn bị cảnh giới chuyển, do vậy, phàm phu luôn không được tự tại, luôn bị chướng ngại. Chúng ta muốn mọi thứ phải diễn ra theo ý mình thì đó là đã bị cảnh giới chuyển. Thí dụ, nếu chúng ta chỉ mặc một bộ đồ đến các sự kiện thì chúng ta sợ người khác để ý, cảm thấy mất thể diện nhưng thật ra người khác không thể nhớ chúng ta đã mặc gì. Chúng ta luôn không tự tại, luôn bị hoàn cảnh trói buộc. Thí dụ, trong bữa ăn, nếu món nào không phù hợp thì chúng ta không ăn hoặc ăn ít, thậm chí mọi người xung quanh không biết chúng ta ăn chay.

Hòa Thượng nói: ***“Cho nên quý vị phải nên biết, mê ngộ là do chính mình, không phải do người khác, thậm chí không phải do cảnh giới bên ngoài”***. Chúng ta thường đổ thừa cho hoàn cảnh, cho cảnh giới bên ngoài, mà không thấy rằng, chướng ngại là từ nơi chính mình. Tất cả chướng ngại là do ngay tâm của chúng ta. Thí dụ, chúng ta cho rằng một hoàn cảnh nào đó là không thể chịu đựng thì chúng ta sẽ không thể chịu được hoàn cảnh đó. Nếu chúng ta cho rằng hoàn cảnh này người khác chịu được thì chúng ta cũng có thể chịu được, thì chúng ta vẫn sống được trong hoàn cảnh đó. Trong những hoàn cảnh khắc nghiệt nhất, mọi người vẫn sống được bình thường. Những người dân sống trên đỉnh núi Himalaya vẫn trải qua cuộc sống như bình thường. Nếu chúng ta bảo những người dân này đến sống ở nơi có bốn mùa nắng ấm, đầy đủ vật chất thì họ cũng không thích. Tất cả đều từ nơi tâm người, không phải từ nơi hoàn cảnh. Nếu chúng ta bị đọa vào Địa ngục mà chúng ta có thể khởi được tâm mong những chúng sanh trong Địa ngục giảm đi khổ đau thì cảnh giới của Địa ngục sẽ biến mất. Chúng ta chỉ cần khởi được tâm vì người thì hoàn cảnh sẽ thay đổi.

Hòa Thượng từng nói: ***“Bạn nghĩ nhiều cho người khác thì bạn sẽ không mệt”***. Chúng ta luôn nghĩ đến những việc lợi ích cho cộng đồng, xã hội thì sẽ

không nghĩ đến mệt. Chúng ta nghĩ đến mình nên mới mệt. Nếu chúng ta luôn bận rộn, nghĩ nhiều cho người khác, làm những việc vì người khác thì chúng ta sẽ không mệt. Chúng ta luôn nghĩ về mình là chúng ta đang tự tư, ích kỷ. Vậy thì rõ ràng, chướng ngại là từ nơi tâm của chính mình.

Hòa Thượng nói: **“Tu hành chính là tu từ ở nơi tâm. Người giác ngộ thì tâm địa thanh tịnh. Người mê hoặc thì tâm địa không thanh tịnh”**. Người mê thì tâm luôn phiền não, chấp trước. Người giác ngộ không chấp trước nên không có phiền não. Tất cả những việc làm của chúng ta phải vì lợi ích của người khác. Nếu chúng ta không đủ cơ duyên làm một việc nào đó thì chúng ta dừng. Hòa Thượng thường nói đây là: **“Việc tốt đã viên mãn”**. Thay vì chúng ta phải làm một việc trong nhiều chục năm, nếu người khác muốn làm thì chúng ta nhường vậy thì tâm chúng ta sẽ tự tại.

Một vài năm trước, nhiều trường báo với tôi là các khoản thu không đủ trả chi phí vận hành trường. Tôi nói, nếu trường có thể duy trì được thì tiếp tục làm, nếu không thì đóng cửa. Chúng ta làm như vậy thì sẽ tự tại. Chúng ta làm việc tốt mà cưỡng cầu thì chúng ta trở thành người tốt nhiều chuyện. Người xưa nói: **“Nhiều việc không bằng ít việc”**. Nơi nào đủ duyên thì chúng ta tiếp tục nỗ lực, nơi nào không đủ duyên thì cho dù đã tốn nhiều công sức chúng ta vẫn đóng cửa. Nếu làm như vậy thì tâm chúng ta sẽ luôn nhẹ nhàng. Người khác nói chúng ta tốn nhiều công sức, nhưng chúng ta không thấy như vậy, rõ ràng, chướng ngại là do chính mình, không phải do hoàn cảnh.

Nếu ngay đến việc nhỏ mà chúng ta không thể buông bỏ thì chúng ta không thể vắng sanh. Phật dạy chúng ta: **“Phải buông bỏ thân tâm thế giới”**. Người không buông bỏ thân tâm thế giới thì không thể vắng sanh. Chúng ta niệm Phật nghe ngao như nhai trầu thì không thể vắng sanh. Chúng ta niệm Phật mà không thể vắng sanh thì sẽ trở thành oan gia của nhà Phật.

Hòa Thượng nói: **“Phật đã chỉ điểm cho chúng ta là phải làm được: “cảnh tùy tâm chuyển”. Đây chân thật là ân đức vô cùng to lớn của Phật. Bởi vì từ trước đến giờ, chúng ta không thấu hiểu được chân tướng sự thật. Phật nói rõ cho chúng ta biết, chân tướng sự thật, điều khiến chúng ta luôn bị chướng ngại chính là chúng ta bị “tâm tùy cảnh chuyển”. Phật chỉ điểm cho**

chúng ta phải làm được “*cảnh tùy tâm chuyển*”, bất cứ hoàn cảnh nào cũng phải chuyển theo tâm chúng ta. Chúng ta không để tâm chuyển theo hoàn cảnh.

Hòa Thượng nói: “***Bản lĩnh của Phật là “cảnh tùy tâm chuyển”. Chúng ta có sự khả thi này thì chúng ta có cơ duyên để phá mê khai ngộ***”. Ở trong mọi hoàn cảnh, chúng ta đang bị cảnh chuyển hay chúng ta chuyển cảnh? Chúng ta đến bất cứ nơi nào, làm bất cứ việc gì thì mọi sự, mọi việc chuyển theo tâm chúng ta hay tâm chúng ta chuyển theo nó?

Hôm trước ở Đà Nẵng, trời rất nóng, khối lượng công việc rất nhiều, bao gồm các việc như xới đất, trộn phân, gieo hạt nhưng chúng tôi làm trong hai ngày rưỡi thì xong mọi việc. Ban đầu, tôi khởi lên ý niệm, trời nắng như thế này nếu làm những công việc này sẽ rất mệt, ý niệm này chính là chướng ngại. Sau đó, tôi loại bỏ ý niệm này và miệt mài làm. Khi chúng tôi phải xúc 5 tấn phân, tôi nghĩ sẽ phải làm trong nhiều ngày nhưng chúng tôi làm chưa đầy một buổi thì xong. Chướng ngại là ở tâm chúng ta. Chúng ta tự cho là khó thì những việc chúng ta đang làm tự nhiên khó hơn gấp hai, bốn, sáu, thậm chí mười lần.

Khi còn nhỏ, một lần tôi phải đi phát bờ cỏ, bờ cỏ dài khoảng 4000m, dài thăm thẳm, tôi dự tính sẽ phải làm khoảng trong hai ngày. Khi tôi bắt tay vào làm thì sau một thời gian ngắn tôi đã làm xong hàng trăm mét. Người xưa nói: “*Trải sự luyện tâm*”. Nếu chúng ta chưa trải qua sự việc đó thì chúng ta cho rằng việc đó rất khó và chấp trước cái khó đó. Nếu chúng ta đã trải qua điều này thì sẽ thấy rằng, việc chúng ta cho rằng phải làm trong nhiều giờ thì chúng ta làm trong một vài giờ là xong. Đây chính là chúng ta trải sự luyện tâm. Công việc chúng tôi nghĩ phải làm trong vài ngày thì chỉ làm trong một buổi là xong. Chúng ta có sự trải nghiệm thì chúng ta sẽ chứng được cảnh giới trong việc làm đó. Chúng ta thường tưởng rằng việc nào đó khó nhưng thật ra việc đó rất dễ dàng. Hòa Thượng nói: “***Phật chỉ điểm cho chúng ta. Đây là ân đức vô cùng to lớn của Phật***”. Chỉ cần tâm chúng ta không chuyển theo cảnh thì chúng ta đã bước vào cảnh giới của Phật, rời khỏi cảnh giới của phàm phu.

Hòa Thượng nói: “***Ở thế gian, có rất nhiều người, làm bất cứ việc gì đều đi hỏi Thần, hỏi Tiên sinh đoán mạng, Thầy Phong Thủy. Việc này khổ, khổ không nói ra lời vì nhất cử nhất động của chúng ta đều bị trói buộc. Đây chính là chúng ta bị tâm tùy cảnh chuyển. Tâm tùy cảnh chuyển thì con***

người sẽ rất thống khổ. Nếu như chúng ta làm được “cảnh tùy tâm chuyển” thì chúng ta liền tự tại. Cho nên căn bản là không cần quan tâm đến việc này, chỉ cần chúng ta tâm địa thanh tịnh thì chúng ta làm bất cứ việc gì, ở bất cứ nơi đâu, cho dù phong thủy không tốt cũng tự nhiên chuyển tốt”.

Rất nhiều người vướng mắc vào việc này. Chúng ta làm bất cứ việc gì mà lợi ích cho mọi người thì đó đều là việc tốt. Cho dù ban đầu hoàn cảnh không tốt thì cũng trở thành tốt, phong thủy không tốt thì cũng trở thành tốt. Chúng ta làm việc gì lợi mình hại người thì phong thủy tốt như thế nào cũng trở thành xấu, hoàn cảnh tốt như thế nào thì cũng chuyển đổi thành xấu.

Tôi biết một người, nhà của họ có bề ngang 5m, dài 20m, cao 5 tầng, chủ nhà rất thân với tôi, một hôm khi tôi đến nhà bà nói, có người nói màu gạch không phù hợp với phong thủy của bà, nếu bà cần thay gạch thì họ sẽ có đội đến để thay. Sau khi nghe lời của họ nói bà cảm thấy bất an. Tôi nói: *“Chuyện nực cười như vậy mà bà không nhận thấy sao! Bà quán sát xem, từ ngày bà ở ngôi nhà này, hai người con trai đã lớn lên, một người đã rất giàu, một người đã làm quan to. Bốn người cháu của bà đều rất ngoan, học rất giỏi, vậy thì Bà cảm thấy không tốt ở chỗ nào? Bà muốn tốt như thế nào nữa?”*. Họ nói như vậy để đội thi công của họ đến làm lại sàn, để họ thu được lợi. Sau khi nghe tôi nói thì bà không băn khoăn nữa.

Có những người làm những việc bất hiếu, bất tuân, bất kính với Cha Mẹ thì không sợ nhưng làm những việc khác thì luôn sợ làm sai. Thí dụ, có người sợ rằng chạm vào bát nhang thì sẽ gặp điều không may mắn trong khi đó bát nhang đã rất đầy. Chúng ta làm những việc trái luân thường đạo lý, trái pháp luật thì chúng ta phải suy xét, phản tỉnh. Nếu chúng ta đang làm những việc tốt thì chúng ta phải mạnh dạn làm. *“Tâm địa thanh tịnh”* là không có *“tự tư tự lợi”*, không lợi mình hại người. Người làm những việc tốt thì ngay đến quỷ thần cũng kính trọng. Người luôn nỗ lực vì người khác hy sinh phụng hiến thì tất cả mọi người đều kính trọng, nể phục.

Hôm trước, tôi về quê, tôi nghe mọi người nói, trong làng có một người, nếu có người mất thì cho dù không quen biết bà cũng đến tắm rửa, thay đồ, may đồ tang lễ, hướng dẫn gia quyến người mất cách may một cách tươm tất. Bà không ở lại ăn cơm, cũng không nhận một đồng thù lao nào. Sau một thời gian

ngắn, gần như mọi người đều biết đến bà và nói rằng: “*Bà là người chuyên đi giúp những người đã mất và gia đình của họ*”. Có những người, khi trong nhà có người mất thì họ không dám đụng vào người mất. Người làm việc tốt như vậy thì người người đều kính trọng. Nếu bà ở vào phong thủy không tốt thì phong thủy cũng trở nên tốt. Phong thủy tốt hay xấu đều do tâm chúng ta. Trên Kinh Phật đã nói: “***Cảnh tùy tâm chuyển***”. Hay “***Y báo tùy theo chánh báo chuyển***”. “*Y báo*” là hoàn cảnh xung quanh. “*Chánh báo*” là tâm chúng ta. Tâm chúng ta tốt thì hoàn cảnh sẽ chuyển tốt. Tâm chúng ta xấu thì hoàn cảnh cũng theo đó mà chuyển xấu.

Hòa Thượng nói: “***Tâm địa của chúng ta thanh tịnh thì chúng ta có thể tin tưởng chính mình. Cảnh giới liền sẽ tùy theo chúng ta mà chuyển. Chúng ta không tin tưởng chính mình, chúng ta tin tưởng phong thủy, tin tưởng vận mạng vậy thì chúng ta luôn bị cảnh giới xoay chuyển. Thay đổi vận mệnh là một việc rất dễ dàng, vấn đề là chúng ta có lòng tin với chính mình hay không, chúng ta có tâm thanh tịnh hay không***”. Cảnh tùy tâm chuyển, nếu tâm chúng ta tốt, tất cả việc làm của chúng ta đều vì người khác lo nghĩ thì mọi sự, mọi việc của chúng ta sẽ tự nhiên tốt.

Hòa Thượng nói: “***Cảnh giới bên ngoài đích thực là “cảnh tùy tâm chuyển”. Cho nên người học Phật nhất định phải học “cảnh tùy tâm chuyển”***”. Tâm chánh thì hoàn cảnh chánh, tâm thiện thì hoàn cảnh thiện. Tâm chúng ta thiện thì mọi sự mọi việc đều tốt lành, thiện lương. Chúng ta học Phật thì phải học cách dùng tâm thanh tịnh của chính mình để chuyển đổi hoàn cảnh, không để tâm mình chuyển đổi theo hoàn cảnh.

Hòa Thượng nói: “***Nếu như chúng ta vẫn là tâm tùy cảnh chuyển, tâm chúng ta vẫn chuyển theo hoàn cảnh thì thật đáng thương! Chúng ta sẽ mãi là phàm phu, khổ không nói nên lời***”. Nếu chúng ta bị cảnh chuyển thì trong mọi hoàn cảnh chúng ta sẽ rất khổ, không thể được tự tại. Phàm phu chúng ta ở trong bất cứ cảnh giới nào cũng luôn bị cảnh giới dẫn dắt, xoay chuyển.

Nam Mô A Di Đà Phật

Chúng con xin tùy hỷ công đức của Thầy và tất cả các Thầy Cô!

*Nội dung chúng con ghi chép lời giảng của Thầy có thể còn sai lầm và thiếu sót.
Kính mong Thầy và các Thầy Cô lượng thứ, chỉ bảo và đóng góp ý kiến để tài
liệu học tập mang lại lợi ích cho mọi người!*